

delse afskærer Køberen fra at gøre Mangler ved Genstanden gældende, maa afgøres efter de almindelige Regler om Forstaaelsen af formueretlige Villieserkæringer, hvorved naturligvis de Omstændigheder, under hvilke Godkendelsen er afgiven, maa tages i Betragtning til Bestemmelse af, hvorvidt Køberen kan anfægte sin Erklæring under Paaberaabelse af, at Forudsætningerne for dens Afgivelse have vist sig at være urigtige eller senere at være bristede.

Skønt den i § 53 anordnede kortvarige Forældelsesfrist som ovenfor bemærket hviler paa særlige Hensyn, der vilde gøre sig gældende, selv om vor Lovgivning iøvrigt indeholdt en efter Nutidens Forhold afpasset almindelig Forældelsesregel, skal det dog anføres, at det har været taget under Overvejelse af Kommissionens danske Medlemmer at foreslaa Indførelsen af en Regel om Forældelse af alle Fordringer, som udspringe af Købeaftaler, i Løbet af tre Aar efter Købets Indgaaelse. Fra „Provinshandelsforeningernes Fællesudvalg“ har Kommissionen ogsaa modtaget en Henvendelse, de udtaler et Ønske i denne Retning. Man har imidlertid næret overvejende Betænkeligheder ved at foreslaa en Regel af dette Indhold indført særlig for Købs og Byttes Vedkommende, saa længe man tør gaa ud fra, at Spørgsmaalet om en almindelig Revision af Forældelseslovgivningen staar paa Dagsordenen.

§ 54.

Det er almindelig antaget, at Pligten for Køberen til Undersøgelse og Reklamation bortfalder i Tilfælde af, at Sælgeren har handlet svigagtig. Det er ogsaa klart, at Sælgeren, naar han opererer i den Hensigt at fremkalde Køberens Undladelse af Undersøgelse og Reklamation — f. Eks. ved en falsk Mærkning af Varen, der skal give Garanti for Godheden eller ved en Indpakning, der tilsigter at dække Mangelen eller ved en Indskibning af Varen, saaledes

at de sunde Varer ligge øverst og de fordervede underst — hverken har Trang til eller retfærdigt Krav paa den Beskyttelse, som disse Regler ere bestemte til at give ham. Men dette gælder ogsaa, naar Sælgeren uden saaledes at have tilstræbt Køberens Undladelse paa anden Maade har sveget den Tillid, som Køberen ifølge Kontraktsforholdet har været berettiget til at nære til ham f. Eks. ved bevidst Fortielse af Mangler ved en individuelt bestemt Salgsgenstand eller ved Tilsendelse af Varer, om hvilke Sælgeren véd, at de ere uantagelige.

Udkastet er imidlertid ikke blevet staaende herved, idet man med Sælgerens Svig har ment at maatte ligestille det Tilfælde, at Sælgeren har gjort sig skyldig i grov Uagtsomhed, forsaavidt denne har medført betydelig Skade for Køberen. Man er herved i Overensstemmelse med den hos os raadende Retsanskuelse, saaledes som denne har givet sig Udtryk i Udtalelser i forskellige Domme, f. Eks. i Dom af Sø- og Handelsretten i S.- og H. Rets Tid. 1863 S. 14 og Højesterets Dom i Ugeskr. for Retsv. 1885 S. 475, ligesom ogsaa Handelsstandens Fællesrepræsentation i sin Erklæring over Udkastet har fremsat Ønske i samme Retning. Afgørende herfor er det navnlig, at det efter Omstændighederne kan være særdeles vanskeligt eller endog umuligt for Køberen at føre Beviset for et forsætlig urigtigt Forhold hos Sælgeren, medens selve det foreliggende Tilfælde ofte giver umiddelbar Oplysning om, at Sælgeren i hvert Fald ikke har opfyldt de simpleste Fordringer, der kan stilles til en ordentlig Købmand eller til en anstændig Sælger, jfr. ogsaa Ligestillingen af Svigen og den grove Uagtsomhed i Lovgivningen for beslægtede Omraader som i Veksellovens § 76 og Søløvens § 168. Da Bevisbyrden for det af Sælgeren udviste Forhold efter § 54 vil komme til at paahvile Køberen, behøver man paa den anden Side ikke ved en saadan Udvidelse af Undtagel-